

Zneužívania malých balíkov v obchodovaní s falšovaným tovarom

FAKTY A TRENDY

Misuse of Small Parcels for Trade in Counterfeit Goods - FACTS AND TRENDS

Zhrnutie

1. Obchod s falšovaným tovarom predstavuje dlhodobé, rastúce, celosvetové sociálno-ekonomické riziko, ktoré ohrozuje účinnú verejnú správu, efektívne podnikanie a blahobyt spotrebiteľov. Zároveň sa stáva čoraz významnejším zdrojom príjmov organizovaných zločineckých skupín. Poškodzuje i hospodársky rast tým, že má výrazný vplyv na príjmy podnikov a oslabuje ich motiváciu, aby inovovali.

2. Na prepravu falšovaných a pirátskych výrobkov sa využívajú prakticky všetky dopravné prostriedky. V analyzovanom období z hľadiska hodnoty jasne prevažovali falšované výrobky prepravované kontajnerovými loďami. Pokiaľ ide o počet zaistení, rozrastá sa obchodovanie s falšovanými výrobkami prostredníctvom malých balíkov, čo z hľadiska presadzovania práva predstavuje čoraz väčší problém. Malé balíky, ktoré falšovateľia používajú na obchodovanie, sú prepravované buď poštou alebo expresnými službami.

3. Je to veľkou výzvou pre colné orgány a viedlo to i k požiadavke, aby sa tejto problematike venovala zvýšená pozornosť na medzinárodnej úrovni vrátane Svetovej colnej organizácie (WCO). Pri obchodovaní s malým objemom výrobkov často chýbajú inak bežne dostupné informácie, ako sú zoznamy lodného nákladu a podporná úloha colných sprostredkovateľov.

4. V prípade malých zásielok prepravovaných poštou sa v súčasnosti vyžaduje iba zjednodušená dokumentácia. Informácie uvedené v dokumentoch potvrdzuje odosielateľ, a tie nie sú zvyčajne overované, čo vytvára priestor pre právne omyly, ako aj podvody. Informácie sa tradične poskytovali v papierovej forme, a preto neboli elektronickou cestou dostupné. Zvyčajne k nim mali prístup iba colné orgány v cieľových krajinách po príchode zásielky. V oblasti zavádzania výmeny elektronických údajov sa síce dosiahol pokrok, avšak v tomto ohľade je ešte stále potrebné vykonať veľa práce. Colné orgány to stavia pred dilemu. Dovoz musia totiž spracúvať v zrýchlenom konaní, pričom v záujme boja proti nezákonnému obchodu musia zároveň riadne posúdiť clá a monitorovať dovoz.

5. Väčšie expresné spoločnosti poskytujú obvykle služby „od dverí k dverám“, ktoré možno elektronicky sledovať. Takto sa zhromažďujú ďalšie informácie aj o odosielateľovi, výrobku a príjemcovi. Ide o potenciálne bohatý zdroj údajov, ktorý by v prípade sprístupnenia colným orgánom, mohol vo významnej miere pomôcť pri posudzovaní rizík. Poskytovatelia expresných služieb a colné orgány čoraz intenzívnejšie spolupracujú v záujme zlepšenia výmeny údajov a informácií. Stále je tu však ešte priestor na zdokonaľovanie, keďže je potrebné vyriešiť otázky spojené s ochranou súkromia a zachovaním dôvernosti. Rovnako ako pri poštových transakciách informácie poskytnuté odosielateľom môžu obsahovať chyby, môžu úmyselne skresľovať údaje alebo môžu predstavovať podvod.

6. V analýze tejto správy sa využívajú dva druhy údajov: informácie o obchodovaní s falšovaným tovarom, ktoré vychádzajú z colných údajov o zaistených falšovaných tovaroch poskytnutých Svetovou colnou organizáciou, Generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre dane a colnú úniu a Úradom Spojených štátov amerických na ochranu colného priestoru a hraníc (CBP). Uvedené údaje sú doplnené dostupnými štatistikami od Svetovej poštovej únie (SPÚ) a z databázy Eurostatu Comext, ktoré ilustrujú medzinárodné obchodovanie prostredníctvom malých balíkov.

7. Ako to ukazuje podrobná analýza údajov z obdobia rokov 2011 – 2013, aj keď z hľadiska hodnoty zaisteného tovaru a počtu položiek jednoznačne dominujú falzifikáty prepravované v kontajneroch, zaistený bol aj významný počet malých balíkov. V takmer 63 % prípadov, kedy došlo k zabaveniu falšovaného a pirátskeho tovaru, totiž išlo o malé balíky. Ide zvyčajne o veľmi malé poštové alebo expresné kuriérske zásielky. Väčšinu všetkých zabavených zásielok predstavujú balíky s 10 alebo menej položkami.

8. Pokiaľ ide o vzorce špecifické pre odvetvia, týka sa to prakticky všetkých priemyselných odvetví vystavených falšovaniu, aj keď v odlišnom rozsahu. Tak napríklad 84 % zabavených zásielok falšovanej obuvi, 77 % falšovaných optických výrobkov, fotografických a lekárskeho zariadení (väčšinou slnečných okuliarov), ako aj 66 % zariadení informačných a komunikačných technológií zabavených colnými orgánmi sa spájalo s poštovými balíkmi alebo expresnými zásielkami. Bolo tomu tak aj vo viac ako 63 % prípadov, v ktorých boli colnými orgánmi zabavené falšované hodinky, kožené výrobky, kabelky a šperky.

9. Pokiaľ ide o trendy špecifické pre ekonomiky, z analýzy vyplýva, že v obchodovaní prostredníctvom malých balíkov dominuje niekoľko provenienčných ekonomík. Patria medzi ne Čína, Hongkong (Čína), India, Singapur, Thajsko a Turecko. Zatiaľ čo niektoré z týchto provenienčných ekonomík (Čína, India a Thajsko) boli identifikované ako potenciálni výrobcovia falšovaných a pirátskych výrobkov, iné (napr. Hongkong a Singapur) sú hlavnými tranzitnými bodmi.

Zneužívania malých balíkov v obchodovaní s falšovaným tovarom

FAKTY A TRENDY

V tejto štúdií sa skúmajú možnosti zneužitia malých balíkov v obchodovaní s falšovaným a pirátskym tovarom. Predstavujú sa v nej právne a hospodárske súvislosti prevádzkovania expresných a poštových služieb. Sledujú sa v nej aj dostupné údaje o objemoch malých zásielok, ktoré sú prepravované poštou a kuriérskymi službami, a to v kontexte zaistení falšovaného a pirátskeho tovaru. Okrem toho sa v nej analyzujú súvislosti medzi pozorovanou dynamikou na trhoch s malými balíkmi a dostupnými informáciami o zneužívaní takejto služby obchodníkmi s falšovaným a pirátskym tovarom.

Uvedenú publikáciu si môžete prečítať online na adrese <https://doi.org/10.1787/9789264307858-en>.

Táto práca je uverejnená v knižnici OECD iLibrary, v ktorej sú uložené všetky knihy, periodiká a štatistické databázy OECD.

Ďalšie informácie nájdete na webovom sídle www.oecd-ilibrary.org.

